

1359

שבת בשבתו

פרשת משפטים
תשע"א

כ"ד בשבט 29/1/11
השנה העשרים ושבע

16:46 16:38
17:45 17:48

תל-אביב
16:49
17:50

ירושלים
16:34
17:48

באר שבע
16:52
17:51

אילת
16:54
17:52

זמני השבת
כניסה
יציאה

ראש חודש
אדר א' בימים ז'-ו'
המולד: ביום ה'
בשעה 00, 55 דקות
ו-20 שניות

ניהול מסחרי: **אור** מבית: **גל אורן**
לפרסום מודעות: 052-4295209

צמת

כתיבה ועריכה:
מכון 'צומת'

מס

מייסודה של:
הסתדרות הפועל המזרחי

הרב **מרדכי גרינברג**
ראש ישיבת 'כרם יבנה'

קבלת שבת

משפטים כל ידעום

בפסוק בס' מלכים (א, יה) "ומלכת שבא שומעת את שמע שלמה ... ותבוא ירושלימה ... ותרא את כל חכמת שלמה ... וְעִלְתָּנוּ אִשֶּׁר בֵּית ה'". פשוטו של מקרא שראתה את קרבנות העולה שהקריב. אך בס' דברי הימים (ב, טב) נאמר "עליתו אשר יעלה בית ה'", היינו, הכבש שהוביל מבית המלך המקדש "ולא היה בה עוד רוח". דבר מופלא כזה לא ראתה בשום מקום אחר - בית המלך מחובר עם בית המקדש, אלוקים והקיסר מחוברים, וכל ענייני המלוכה נעשים על פי אידיאל אלוקי. "השמים שמים לה" והארץ נתן לבני אדם" - כדי שיעשו מהארץ שמים, אמר הבעש"ט. לכן כל ענייני החברה מסודרים לא על פי החלטות אנושיות של בתי מחוקקים, שהיום חושבים כך ומחר אחרת, אלא על פי שכל אלוקי מוחלט.

משה רבינו הסביר ליתרו את יחודו של המשפט הישראלי: "כי יבוא אלי העם לדרוש אלוקים... והודעתי את חוקי האלוקים ואת תורותיו" (שמות יח,א). המשפט שבין איש לרעהו הוא דרישת אלוקים.

כל שאיפת החיים וכל חפץ החיים, הקניין ותשוקותיו, העושר והכבוד, הממשלה וההתרחבות בישראל, ממקור הקודש הם נובעים, ע"כ המשפטים הם קודש קדשים בישראל.

(אורות, עמ' כ"א)

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" - ולא לפני גוים (גיטין פח,ב). וכך נפסק בטוש"ע (חו"מ,כו): "אסור לדון לפני דייני גוים, אפילו בדין שדנים כדיני ישראל, וכל הדין לפניהם הרי זה רשע, וכאילו חירף והרים ידו בתורת משה".

לפני למעלה מארבעים שנה, כשעברתי משיבת כרם ביבנה לישיבת מרכז הרב, שמעתי שיחה מהרב צבי יהודה זצ"ל, בתחילת חודש אלול, על נושא המשפט, ובדברו על קדושת המשפט הישראלי פרץ בבכי על שאנו נגררים אחר משפט הגוים. מעולם לא ראיתי זקן כבן שמונים בוכה על כגון דא ולא הבינותי פשר בכי, אך הדבר שאירע עלי רושם עז. כשהתמדתי בשמיעת השיעורים הבינותי.

בספר אורות מרבה הרב זצ"ל להעמיד את היהדות מול הנצרות וכך מתברר יותר האור מתוך החושך. משפט מפורסם בתורת הנצרות: "תנו לאלוהים אשר לאלוהים ותנו לקיסר אשר לקיסר". משמעות אמרה זו בשפתנו היא הפרדת הדת מהמדינה. העניין הדתי אינו עניין למדינה אלא עניינו האישי של כל אחד. אין לדת מה לומר בנושאים ארציים חומריים, ודאי לא בנושא הלאומי, הפוליטי ובסדרי השלטון, אלו שייכים לקיסר, לשלטון החילוני.

אם נרצה להעמיד השקפה מנוגדת של היהדות, נשתמש

על ההבדל בין הטלת אחריות
לעריכת ראשים, בעמ' 4

העיתונאית הדתית-לאומית
הראשונה, בעמ' 3

הרב יהושע שפירא
ראש ישיבת רמת גן

משהו לנפש

לנצח במלחמה הווירטואלית

יש שלושה סוגים של חולים במחלה קשה: הראשון הוא זה שלא מספרים לו בכלל שהוא חולה, השני הוא זה שמספרים לו והוא מרים ידיים בייאוש והשלישי הוא מי שמספרים לו והוא מתמלא כוחות להיאבק מתוך אמונה בניצחונו. הניסיון מורה שסיכויי ההבראה הקטנים ביותר הם אלו של המתייאש, סיכויים טובים יותר למי שכלל אינו מודע למצבו הקשה והסיכויים הטובים ביותר הם אלו של מי שמביט נכחה אל הקושי ומאמין ביכולתו לנצח.

אנחנו נתונים במחלה קשה, המחלחלת מזה שנים אחדות בעומק התרבות שאנו וילדינו נתונים בה. יש כאלו ששמעו את שמע מחלתם והרימו ידיים, יש שמעלימים עין ושמים עצמם כמי שלא שמעו (או

שבאמת אינם מבינים את היקף הבעיה), אבל יש גם מי שמביטים נכחה ומאמינים שהניצחון והרפואה בהישג יד.

כשהגיעה רשת האינטרנט

לעולם, לפני כעשור ומחצה, לא רבים צפו עד היכן היא עתידה להתפרש על פני מערכות חיינו. כידוע, בתוך תקופה זו צמחה הרשת בתאוצה מטאורית ולימדה אותנו שפה חדשה, שעבור הצעירים שבינינו אין היא רק שפה אלא אפילו שפת-אם. שעות רבות בכל יום הם דוברים גוגלית ומשוחחים פייסבוקית.

אין ספק שמהפכת הרשת הביאה לנו תועלת עצומה: זמינות מידע, תקשורת בין כל קצוות תבל, קיצור הליכים ונוחות ללא תקדים בקבלת שירותים ובעריכת קניות, ועוד ועוד. אולם בד בבד החדירה הרשת גם רעל תרבותי קטלני אל עורקינו ופגעה בחייהם של רבים רבים, ועוד ידה נטויה. מגפה של ממש משתוללת בחשיפה לתועבות, ובין חיידקיה מתגלים בכל יום מוטציות חדשות הגולשות מהמחשב הביתי לנייד ומהנייד למכשיר הסלולרי, וכך חודרים לא רק לכל בית אלא גם לכל כיס.

כאמור, בין החולים ניתן לזהות שלוש גישות: האחת הסבורה שהבעיה שולית כי מאז ומעולם היו בעיות אלו

ואחרות, ומה לנו כי נזעקנו. השנייה נגררת להתבכיינות מתוך אזלת יד, מתמוגגת בצערה על הנופלים הרבים וסופקת כפיה בייאוש מר על העתיד לבוא. אך שוב, אם חפצי חיים אנו עלינו לנקוט דרך שלישית, להאמין בכוחנו ולמצוא את הדרך לעבור מתבוסתנות לעמדת ניצחון.

נשים לב לעובדה אחת: במשך השנים הקשות הללו, יכולנו לצפות להתפוררות עצומה של העולם החינוכי, לגל של התרחקות מתורה ויראת שמים ולהתמכרות חברתית נרחבת לתרבות הזרה החדשה. בפועל התחוללה פריחה תורנית עצומה דווקא בתקופה זו: ישיבות ומדרשות התרבו, תלמודי תורה קמו ועשו חיל, תכניות לימוד לכל הציבורים צברו תאוצה וספסלים לאין ספור נוספו לבתי המדרש. כיצד ייתכן הדבר?

ובכן, ניקח משל צבאי: יש שתי יחידות מצוינות מבוקשות - גולני וסיירת מטכ"ל. מה בין זו לזו, ומפני

בה נודעת דווקא האחרונה כבעלת הילה מיוחדת? מפני שבעוד גולני לוחמים בעוז בשטחי הבית, יחד עם כלל יחידות הצבא, חודרים לוחמי מטכ"ל לעומק שטח האויב ושם - בלב הסכנה - הם עושים את המוטל עליהם. מסתבר שדווקא העמדה של לוחם המפלס דרך בשטח עוין כשהוא כמעט בודד מוציאה מתוכו את המירב, ומביאה אותו לשיאים אחרים לגמרי.

כשאני מסתכל על הדור הצעיר, זה הדובר פייסבוקית כשפת-אם, כשאני שומע מה שעובר על חלק משמעותי מתוכו, אני מבין שאני גדלתי בדור של גולני ומולי עומד דור חדש, דור של סיירת מטכ"ל ושל שייטת 13. דווקא הבדידות האנונימית אל מול הנגיף המשתולל מתוך מאבק על הקשר לתורה ולעבודת ה' בונה בתוכם - גם מבלי דעת - מסירות גמורה והחלטית לכל קודש. דור נפלא נולד לנו, דור מנצח, דור שמתוך החושך יאיר אור גדול.

לקבלת שיחה שבועית בדוא"ל פנה ל:
hesderrg@neto.net.il

הצופה

47 שנים עוסקת הסופרת, העורכת ואשת התקשורת נעמי גוטקינד-גולן בעבודה עיתונאית. לאורך שנות עבודתה הרבות היא ראתה כיצד ממציאות שבה הייתה העיתונאית הדתית היחידה, עבר הציבור הרחיב מהפכה תקשורתית-פמיניסטית וכיום פעילות עיתונאית דתית רבות.

אחרי כל-כך הרבה שנים של עשייה יש לך מן הסתם כמה סיפורים וחוויות מלאות עוצמה שלא תשכחי משנות עבודתך הרבות.

זכורים לי אכן שני אירועים מכוננים. הראשון עצוב והשני שמח ומופלא. הראשון היה נסיעה לחבל ימית ערב פיניו. אנשים התברזו אז על גגות הבתים. עליתי אל הגגות וראיתי נשים צעירות מחבקות תינוקות ונצמדות למעקה בהחלטה נחושה לא לרדת משם. אז הבנתי את העוצמה הגדולה שיש במפעל ההתיישבות ביש"ע. החוויה חזרה על עצמה בחולות עצמונה בסיני. היישוב עצמונה היה בנוי באמצע ים ענק של דיונות. לפתע, בתוך הררי החול, ראיתי כמה שיחי עגבניות. התושבים ליטפו את הירק בעיניהם במבטים אוהבים. מראה שאי אפשר לשכוח. אירוע בלתי נשכח שני היה סיור עם משה מוסקוביץ

(מושקו) על גבעות טרשים בהרי יהודה. מושקו טיפס על האבנים ואמר 'כאן תהיה גבעת הזית, כאן תהיה שכונת הדקל, כאן יקום בית כנסת'. צעדתי אחריו בהרגשה שלפני אדם הווה על גבול הטירוף. אבל עברו שנים והנה העיר אפרת עומדת על תילה, ופה בית כנסת, שם גבעת הזית, מושקו ניבא וידע מה הוא מתנבא."

גוטקינד גולן מוסיפה שבאופן אישי את החוויות גדולות ביותר חוותה בראיונות עם מדענים גדולים כגון חוקר הדתות בעל השם הבינלאומי פרופ' דוד פלוסר, חתן פרס נובל בפיזיקה פרופ' סיריל דומב, הוגה הדעות בתחום החינוך המודרני פרופ' ארנסט סימון ואחרים ופרופ' נחמה ליבוביץ. "בניגוד לסופרים שמלאים מעצמם ורובם מנופחי אגו, במדענים הדגולים מצאתי ענווה גדולה. אדם שזכה בתהילת עולם כמו סירל דומב נענה לכל שאלה ברצון והיה מוכן להסביר בשפה קלה ומובנת גם לאדם חסר השכלה מדעית כמוני, את עיקרי תגליותיו. זה היה שיעור חשוב מאוד לחיים."

בסיום דבריה מתייחסת הגב' גוטקינד לפריחה הרבה בתחום התקשורת הדתית כיום, למספר הגדל והולך של עיתונאים ועיתונאיות דתיות כמעט בכל כלי התקשורת. "אני שמחה בכל העיתונאים הללו. אבל אני מקווה שהחבר'ה הצעירים הדתיים לא ישכחו כי את עיקר כוחם הם יקבלו לא בניסיון להתחנף אל המיינסטרים הישראלי, אלא דווקא בעמידה על אמונתם ועקרונותיהם. אחרי 47 שנות עבודה עיתונאית ברור לי שמה שבאמת מפלס את הדרך אפילו ב'מאפיה השמאלנית' של התקשורת, אלו כשרון וחריצות."

assafgolan3948@gmail.com

העיתונאית הוותיקה נעמי גוטקינד-גולן הגיעה במקרה אל מקצוע העיתונות. "הייתי בת 20 ולמדתי באוניברסיטת בר אילן ספרות עברית וספרות אנגלית. באותו הזמן עזבה העורכת של מדור 'בחוג המשפחה' את עבודתה בעיתון הצופה. עורך לילה בעיתון, אבי חברתי הטובה, סיפר לעורך המיתולוגי של העיתון שבתאי דניאל (דון-יחיא), שהתפרסמתי בימי בתיכון צייטלין בתל-אביב כמצטיינת בכתיבה, קרא לי לפגישה והציע לי את המשרה. הייתי אז רווקה ללא שום ידע בנושאים משפחתיים ואת זה אמרתי לו. ציינתי בפני דון-יחיא שידיעותיי בבישול מסתכמות בחביתה, ובאופנה עוד פחות מזה, אז איך אערך מדור משפחתי... הוא התעלם במין שלטניות גברית טיפוסית ואמר: את הרי אישה,

אז יהיה בסדר. הסכמתי בתנאי שאכתוב גם בתחום המקצועי שלי, ספרות, וכך הגעתי לעיתון."

במשך שנותיה הרבות כעיתונאית ועורכת זכתה גוטקינד-גולן לראיין את כל גדולי הסופרים והרבנים שפעלו במדינת ישראל. "אחרי שנכנסתי לתפקידי ראיינתי את עמוס עוז עם צאת ספרו הראשון 'ארצות התי', ראיינתי גם את א.ב. יהושע ודוד גרוסמן. מעניין לציין בהקשר הזה כי אני הייתי הראשונה שראיינה את אשתו של ש"י עגנון, אסתר'ל, שלימים התפרסמה הודות למופע 'אסתר'ל שלי' שבו הקריאו את מכתביו של ש"י עגנון אליה."

אלו דמויות תורניות ראינך באותן שנים?

"קודם כול ראינתי את הרב עובדיה יוסף כשהוא התמנה לרב הראשי של תל אביב יפו, ראיינתי גם את הרב חיים דוד הלוי ואת הרב דוד כהן 'הנזיר'. הרשימו אותי גם הראיונות עם הרב שלמה גורן והרב חיים דרוקמן. חויה מיוחדת הייתה לי בכפר הרא"ה שם פגשתי וראיינתי את הרב משה צבי נריה. אישיות נדירה שהייתה שילוב של ענווה וגדולה נפשית."

בשנותיה הראשונות הייתה גוטקינד-גולן העיתונאית הדתית היחידה בישראל, ורבנים ואנשי חינוך רבים לא ידעו 'איך לאכול' את הגברת הצעירה והג'ינג'ית שהגיעה אל ביתם. "הייתי מראיינת ראשי ישיבות חשובים כשהדלת פתוחה מחשש לאיסור ייחוד וכל בני הבית מציצים להסתכל על העוף המוזר הזה - אישה דתית עיתונאית."

בהמשך הקריירה התקשורתית שלה הפכה נעמי גוטקינד לעורכת מוסף כתבות שבת של עיתון הצופה. "עבדתי במשרה זו 20 שנה, כשבמקביל ערכתי גם את הרבעון 'ניב החברה' של תנועת הנשים הדתיות 'אמונה'. בשמונה השנים האחרונות אני עורכת מדור צרכנות יומי ב'מקור ראשון'."

קצר ולשולחן

בראון דסברג
barondasberg@gmail.com

מתי ה' שלח מלאך?

הקב"ה מבטיח לעם ישראל "הנה אנכי שולח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנת...". היכן אנו קוראים שנשלח מלאך שכזה?

רמב"ם (מורה נבוכים ב, לד) אומר: "המון העם אין המלאך מתגלה להם", אלא המלאך ידבר עם נביא שיעביר את דבריו להמון העם. ואז "הזהירו מלהמרות אותו המלאך אשר ימסור לנו הנביא דבריו".

ע"פ דברי רמב"ם, ניתן לפרש שהמלאך המדובר בפרשתנו הוא המלאך שיהושע יגושע (יהושע פרק ה'). מה שמפתיע במפגש יהושע והמלאך הוא, שלמרות שיהושע שואל אותו: "מה אדני מדבר אל עבדו?", נדמה שהמפגש חסר תוכן. לא נכתב שהמלאך שמר עלינו או ציווה דבר כלשהו כפי שהובטח בפרשתנו. ייתכן שהמלאך אכן נתן הוראות ועצות, שיהושע יישם אח"כ בכיבוש הארץ, כפי שהבטיח ה' בפרשתנו, אולם עיקרי דבריו אינם מופיעים בפנינו, שכן "המון העם - אין המלאך מתגלה להם".

בין אחריות לאשמה

השואל שמר על הפרה מכל משמר, אך היא מתה מזקנה כשהייתה ברשותו. מדוע הוא חייב לשלם עליה, הרי בכל מקרה היא הייתה מתה מזקנה? האם זו אשמתו שהיא מתה?

הקו המנחה של דיני ממונות (בשונה מדיני קנסות) הוא שלא מחפשים את ה'אשם', אלא את ה'אחראי'. פעמים שקורות תקלות, ואף אדם לא אשם בהן, אך תמיד יש אדם אחראי. האחראי ערב לכיסוי הנזקים גם אם הוא לא אשם בהם (כמו חברת ביטוח שמכסה נזקים שהיא לא אשמה בהם).

האפשרות לפטור שואל, היא כאשר יש מישהו שיותר אחראי על הסיטואציה ממנו, וזה קורה כאשר 'בעליו עמו'.

כלל זה גם יכול להקל על האדם, כגון: אם בהמה אכלה פירות של אדם אחר ברשות הרבים, בעל הבהמה פטור גם אם יכל למנוע זאת. הסיבה לכך היא, שבעל הפירות שהתרשל והניח את פירותיו ברשות הרבים, הוא האחראי המרכזי במחדל שאירע.

בתרבות המודרנית, בכל מחדל ציבורי עיקר המאמץ הוא לחפש את האשמים. אולם אם מאמצינו יתמקדו בחיפוש האחראי, אזי לרוב, לא נעניש אותו, אלא נטיל עליו את האחריות לתקן.

דקלה שגיב

סיפור בא'ור

ר' שלמה שוק
מנהל ת"ת מכמח

לעצמי לעמוד מקרוב על הבדל אחד, לכאורה קטן, ההופך את לימוד התורה בחיינו להעצמה משמעותית, על רקע נוכחות היחס בין החיים למתים.

שמשון הגיבור, אביו מנוח, וידידי אהרון קופרמן ז"ל כולם כבר לא בנמצא. הם שבו אל האדמה, שיצרה ביניהם שוויון, על אף ריחוק הדורות שביניהם. עם ישראל לדורותיו. אך דווקא המפגש עם התורה שמשון יצר ואהרון לימד, מוציאים אותם מסתם איזה קבורה, שמצמצמת את ההבדלים בין המתים לחיים לאפס מתפורר, ותו לא.

הקיום 'הבשרי' שלנו ללא לימוד התורה יכול בקלות לשדר מהלך נפשי המזהה את החיים רק עם החיים עצמם. הממד שמעבר לחיים, האינסופיות, איננה יכולה למצוא פתחי אוורור לצאת ולהתגלות מעבר לחיי הבשר. הבלתי גבולי נחנק ונכבש בתוך הבשר כמו מלפפון חמוץ המחמיץ את הממד שמעבר.

העיסוק בתורה מחלץ ומציף מאי שם מתוך תוכנו את העמידה מול שבריריותם של החיים לנוכח המוות הסופי. אפשר לתפוס את המוות כסגירת מעגל וסיום כל סיפור חיינו. אך חיוניותה של תורה מגלה, שדבר שמת - מעולם לא היה קיים באמת, ומה שבאמת קיים מעצם הגדרתו האינסופית, אף פעם לא ימות.

עץ חיים למחזיקים בה, בעולם הזה ובעולם הבא... זה ההולך, בא ומתגלה במציאות חיינו כאן עלי אדמות. לא מדובר כאן רק בהשקעה לטווח רחוק, לעתיד שיבוא אי פעם. מדובר כאן בהשקעה היכולה להתגלות גם בטווח המיידי, בפעילות חיים אינסופיים ששוקות לנוכח המוות השקרי - 'ותשחק ליום אחרון'.

שחיקת צילו של המוות המאיים עוד בחיינו, על ידי לימוד התורה, הוא ההבדל הקטן שהופך להיות ההבדל הגדול בין אלו שמחזיקים בה, ולאילו שמחזיקים במעגל הסגור והסוגר של החיים, ללא תורת חיים.

Shok9@walla.co.il

חוט של חסידות

הבדל קטן... גדול

במקום עבודתי, שבו אני מתנהל לי יום יחד עם חבריי, מתקיים מידי שבועיים לימוד משותף. למרות העובדה שתפקידנו הרשמי הוא להיות מלמדים, מצאנו לנכון, כמו בהרבה מקומות עבודה, ללמוד ביחד תורה למען השותפות, הידידות העמוקה והרחבה. לאחרונה צצה ועלתה מתוך הלימוד שאלה הבאה לברר את טיבה הייחודי של התורה.

במה מעלה התורה את לומדיה לאיכויות שאינן נרכשות אלא על ידי לימוד התורה בעצמו? הרי אפשר למצוא גם בין אלו שאינם חובשים את ספסלי בית המדרש מבוקר עד ערב, אנשים מסולאים מפז, טובים לעצמם וטובים לעמם. ובכל זאת ניטש הבירור, ובכל זאת נעשה ניסיון לעמוד מקרוב על ההבדל, אם בכלל.

בְּקֶבֶר שְׁמִשׁוֹן הַגִּבּוֹר וּמְנוּחַ אָבִיו

אֵין גְּבוּרִים וְאֵין מְנוּחַ

נוֹף גּוֹשׁ עֲצִיּוֹנִי מִתְעַרְפֵּל לְמַרְחֹק

וְחֻתְּךָ אוֹתִי מִקּוֹר בְּבֶשֶׂר

שְׂכָבֵר אֵינְנוּ:

אֶהְרֶן קוֹפְרָמָן

מֵת מִשְׂרָטָן

וְגַם לְחֵי חֲמוּד חֲמוּדֵייתִים

לֹא הִיָּה מְצִיל אֶת הַמְצַב

שְׁמִשׁוֹן וּמְנוּחַ עֶשׂוֹ

תּוֹרָה

שְׂאֶהְרֶן קוֹפְרָמָן לְמַד

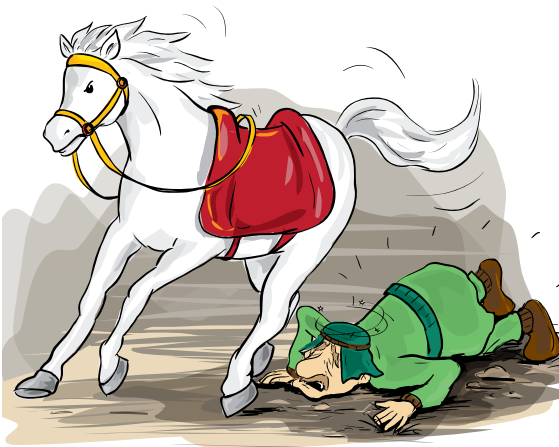
עֲשָׂיו בְּלֶם קְבוּרִים

מִתַּחַת

לְהַבְדֵּל הַקָּטָן

רבות וטובות יכולות להיות התשובות המעלות על נס את עניינה המיוחד של לימוד התורה. ביקשתי

שֵׁלֶשׁ יַעֲצוֹת (א)

וַיְהִי הַיּוֹם וּמִלְכָּה שֶׁל אֶרֶץ פְּטוּגוֹנְיָה מֵת בְּאֶפֶן פְּתָאוּמִי. כָּבֵד בְּיָמֵי הָאֲבָל הִחְלוּ הַהֲכָנּוֹת לְקִרְיַת הַכְּתָרַת הַמֶּלֶךְ הַבָּא - הֲלֵא הוּא הַנְּסִיךְ כְּרִיסְטִיאַנוֹס, בְּנוֹ הַיְחִיד שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַמֵּת. טָקַס הַהֲכָתְרָה נִקְבַּע לְתַחֲלַת הַחֹדֶשׁ הַבָּא, וְעַד אִזּוֹ יָכִינוּ הַנְּסִיךְ וְעוֹזְרָיו אֶת כָּל הַדְּרוֹשִׁים

הַנְּסִיךְ הַצְעִיר חָשַׁשׁ מִהִתְפַּקֵּד הַגְּדוֹל הַמְטִל עָלָיו, וְהַחֲלִיט שְׂיִהְיֶה זֶה צַעַד נָכוֹן לְמִצָּא לְעֲצוּמוֹ קִדְּם כָּל כְּמֵה יוֹעֲצִים נְאֻמָּיִם וּמְנַסִּים, וְהֵם יִסְעוּ לוֹ לְקַבֵּל אֶת הַהֲחֻלְטוֹת הַנִּזְכּוֹרוֹת עֲבוּר הַמְדִינָה. הַנְּסִיךְ פָּרַס מוֹדְעוֹת בְּרַחְבֵי הַמְדִינָה, וְהִזְמִין אֶת כָּל מִי שְׂרוּאָה עֲצוּמוֹ מִתְאִים לְתַפְקִיד לְבוֹא לְאַרְמוֹן. תוֹךְ כְּמֵה שְׁעוֹת הַתְּמַלָּא הָאַרְמוֹן בְּהַמוֹנֵי אֲנָשִׁים, שָׂרְצוּ לְזָכוֹת בְּתֹאֵר "יוֹעֵץ הַמֶּלֶךְ". הַנְּסִיךְ רָאֵן אוֹתָם אֶחָד אֶחָד, וְעוֹזְרָיו רָאָה שָׂרָבִם לֹא מִתְאִימִים בְּכֻלָּל. זֶה שָׁקֵן, וְזֶה עֲרֻמוּמִי, זֶה רוֹדֵף בְּצַע כְּסוּף, וְזֶה סֵתֵם סֹפֵשׁ. עַד הָעָרֵב נִשְׂאָר שָׁם רַק מְעַמְד אֶחָד, שִׁינוּנִיקוֹס שָׂמוּ, שְׂנֵרְאָה שְׂיָכֵל לְהִתְאִים. בְּכָל אֶפֶן רָצָה כְּרִיסְטִיאַנוֹס לְבַחֵן אוֹתוֹ הַיֵּטֵב לִפְנֵי שְׂיָקַבֵּל אוֹתוֹ לְתַפְקִיד הַחֹשֶׁב. "מֵה הַמְּמַחִיית הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר שְׂלָךְ?" שָׂאל הַנְּסִיךְ, וְשִׁינוּנִיקוֹס הִשָּׁיב: "אֶכֶן, הַחַד מַעֲלֵתוֹ, זִכִּיתִי לְלַמֵּד חֻקִּמוֹת רַבּוֹת, אֲךָ יוֹתֵר מִכֹּל אֲנִי מְנַסֶּה בְּשִׁלְשָׁה נוֹשְׂאִים - בְּבִגְנֵי אֲדָם, בְּהִלּוּמִים וּבְסוֹסִים".

לך, לך מפה, רמאי ונוכל!"

"בְּסִדְרָה, אֲלֶךְ" לַחֵשׁ הַיּוֹעֵץ "אֲךָ קִדְּם אֶתוֹ לֶךְ עֲצָה קְטַנָּה אַחֲת. לִפְנֵי שְׂאֵתָה מִשְׁלֵם עַל הַסּוֹס, בְּקִשׁ מֵהַבְּעֵלִים הַקּוֹדֵם שְׁלוֹ שְׂיָרָבֵב עָלָיו, וְיַעֲשֶׂה סִיבּוּב לְעִינֶיךָ. כֵּן תוּכַל לְבַדֵּק אֶת הַסּוֹס בְּכַעֲלָה".

"נו, טוב, אֶת הַעֲצָה הַזֹּאת אֲנִי מוֹכֵן לְקַבֵּל" אָמַר כְּרִיסְטִיאַנוֹס. בַּעַל הַסּוֹס נִעְנַה בְּשִׂמְחָה, וַיִּצָּא בְּדַהֲרָה מֵהִירָה לְסִיבּוּב סָבִיב מִגֵּרֶשׁ הַמִּכִּירוֹת. לְפִתְעָה קָרָה דְּבַר מִדְּהִים. הַסּוֹס הִתְחִיל לְהִשְׁתוֹלֵל. הוּא הָרִים אֶת רַגְלָיו הַקְּדָמִיּוֹת, הַעִיף מַעְלָיו אֶת הַרוֹכֵב, וְהִמְשִׁיךְ לְדַהֵר לְבַדוֹ, תוֹךְ שֶׂהוּא רוֹמֵס אֶת הַמִּסְפֵּן בְּכַרְסוֹתָיו, וּמוֹצֵעַ אוֹתוֹ פְּצִיעוֹת קְשׁוֹת.

הַנְּסִיךְ הִזִּה הַמוֹם. הוּא לֹא הֲצִלִּים לְהִבִּין אִיךָ יָדַע אוֹתוֹ מִמַּחְה שְׂסוֹס זֶה עָלוּל לְהִתְפָּרַע, אֲךָ הוּא בְּהֲחֻלְט הַבִּין שֶׂהַאִישׁ הַצִּיל אֶת חַיָּו. הִרִי הוּא זֶה שֶׂהִיָּה עָלוּל לְהִדָּרֵס לוֹ קִנָּה אֶת הַסּוֹס הַזֶּה...

נִרְגַּשׁ כְּלוֹ בְּקִשׁ כְּרִיסְטִיאַנוֹס אֶת סְלִיחַת הַמְּעַמְד לְיוֹעֵץ עַל כֵּן שְׂזוֹלֵז בּוֹ. "בְּכָל אֶפֶן" הוֹסִיף "עֲדִינִי לֹא סִימְנוּ לְבַחֵן אֶת תְּחוּמֵי הַמְּמַחִיית הָאַחֲרִים שְׂלָךְ. וּבִינְתַיִם קַבֵּל מִתְנָה לְאוֹת הַלְקָרָה מִנְּסִיךְ פְּטוּגוֹנְיָה עַל כֵּן שֶׂהַצִּלָּת אֶת חַיָּו". הַנְּסִיךְ שָׁלַף דִּינָר זָהָב וְהַעֲנִיק אוֹתוֹ בְּרֵב רָשָׁם לְשִׁינוּנִיקוֹס.

"וְכַעַת עֲבֵר לְתַחוּם הַמְּמַחִיית הַשְּׂנִי שְׂלָךְ - הֲלֵא הוּא הַיְהִלּוּמִים" אָמַר הַנְּסִיךְ.

(המשך יבוא בע"ה)

לתגובות והצעות לסיפורים:
yikhat1@smile.net.il

להפצה ולמודעות מסחריות:
נל אורן BSD
הבונים 11 רמת גן 52462,
טל' 03-6133555, פקס' 03-6133699,
דוא"ר ל dotan@go-bad.co.il
הפצה: מקור ראשון 052-6070999 יוסי

מיסודה של **הסתדרות הפועל המזרחי בא"י**. יוצא לאור ע"י **מכון "צומת"**.
שבח בשבתו "באינטרנט: zomet.org.il"
למוני באנגלית כדוא"ר בא לפנות ל: dan@zomet.org
עריכה: **מכון "צומת"** ארון שבות, גוש עציון 90,433 טל' 02-9931442 פקס' 02-9931889
www.zomet.org.il zomet@netvision.net.il
הוצאת העלון נתמכת ע"י משרד התיירות והתרבות

רפואה והלכה

נכתב ונערך ע"י מכון פוע"ה
רח' עזריאל 99, גבעת שאול, ירושלים 70: 02-6515050

סעודות שבת ללא גלוטן

"ובכך את לחמך ואת מימך והסרותי מחלה מקרבך" (שמות, כ"ג, ה')

כתב בשו"ע הרב (רע"ד, ה'): "אפילו אכל אדם כל מיני מעדנים ומיני תבשילין... אינו יוצא ידי חובת ג' סעודות, שחייב אדם לסעוד בשבת לחם שמברכים עליו המוציא וברכת המזון, לפי שלגבי אכילת המן שממנה למדו ג' סעודות נאמר בה לחם שנאמר: "...הוא הלחם אשר נתן ה'".

כיצד ינהגו, אפוא, רגישי הגלוטן אשר מרכיבי הדגן אסורים עליהם? את רגישי הגלוטן ניתן לחלק ל 3 קבוצות: 1. כאלו שאינם נמנעים מצריכת גלוטן באופן טוטאלי ומידי פעם "חוטאים". לגביהם יש להניח שתגובתם למרכיב אינה בעייתית מדי, ולכן עליהם לאכול כזית פת לפחות בשתי סעודות השבת הראשונות. 2. אינם צורכים כל מין דגן, אבל יכולים לאכול מאפה מקמח שיבולת שועל דל גלוטן. עליהם להשתדל ולהשיג לחם כזה, שבכך

יוכלו לקיים סעודת שבת כהלכתה כולל נטילת ידיים, המוציא וברכת המזון (ויבצעו על לחם משנה גם אם החלה השניה מחיטה). ניתן להשיג קמח כזה לקראת הפסח, ולשמרו במקפיא לטווח ארוך. 3. חולי צליאק האסורים לחלוטין בגלוטן ותגובתם לכך קשה, אינם רשאים לסכך עצמם או לפגוע בבריאותם. הללו יאכלו את התבשילים המותרים להם וזו סעודתם (כדאי שישתו מיין הקידוש - או מיץ ענבים אמיתי - כמות של 130 סמ"ק לפחות, דהיינו רביעית+מלוא לוגמיו - משנה ברורה, רע"ג, ס"ק כ"ז, ובכך יצאו ידי חובת קידוש במקום סעודה). הם אינם מברכים המוציא ולא ברכת המזון גם אם אוכלים לחם סויה, אורז וכיו"ב, שהרי אין זה דגן. אבל אם שותים יין כנ"ל, או אוכלים תמרים או צימוקים, הרי יאמרו לבסוף ברכה מעין שלוש, המבוססת על ברכת המזון, ויש בה הזכרת השבת.

כתב: הרב יוסף איתן, מרבני מכון פוע"ה eitan@puah.org.il

בחסות מאחדת

אגף תורה 2010

הרב יוני לביא מנהל מוקד הנוער 'חברים מקשיבים'
www.makshivim.org.il

בגובה העיניים

לא רוצה שאראלה תתקשר אלי

אם תעשו סקר בין עשרה אנשים שתפגשו באופן אקראי ברחוב ותשאלו אותם: 'האם היית מעוניין לזכות באיזה מיליון או שניים בלוטו?', נראה שלפחות עשרה מתוכם יענו לך ב'כן' נלהב. לַפְּמָה מהם זה היה משנה את החיים לטובה ועושה אותם מאושרים יותר? זו כבר שאלה אחרת לגמרי, ולא בטוח בכלל שהתשובה עליה חיובית. מחקרים שעקבו אחרי זוכים בלוטו כמה שנים אחרי הזכייה הגדולה גילו דבר מדהים. רובם בזבזו את כל הכסף תוך זמן קצר ואפילו נכנסו לחובות. אצל חלק גדול מהם היחסים החברתיים והמשפחה נפגעו אנושות ואפילו התפרקו טוטאלית. כל זה לא מונע את ההמונים מלהמשיך לחלום ולדמיין את הרגע בו המספרים שלהם

עולים בגורל וחיים משתנים בין רגע. אמנם, אם תשאלו פרופסור לסטטיסטיקה הוא יאמר שהסיכוי שדווקא הכרטיס שלך יזכה בפיס קטן הרבה יותר מהסיכוי שמשאית

תדרוס אותך למוות בדרך לקנות אותו... אבל מי פנוי לחשבונות זוטרים כאלו כשהדולרים רצים בעיניים והפנטזיה להיפטר לנצח מהאובדן-דראפט נראית כמעט מוחשית. מעניין שכששאלו בזמנו את הצדיק הירושלמי, רבי אריה ליון, מדוע לעולם אינו קונה כרטיס פיס, תשובתו הקצרה והמדהימה הייתה: "שמא אזכה...".

הכסף או החיים

במערכון מפורסם פונה שודד חמוש באקדח אל אדם ודורש ממנו: "הכסף או החיים?!". כשהמענה בושש לבוא הוא אומר שוב כשקוצר רוח עצבני שזור בקולו: "נו, הכסף או החיים?!", האדם מיישיר אליו מבט ועונה לו: "רגע, אני עוד חושב". נשמע מגוחך, אה? ברור שהחיים קודמים לכסף, לא? אז זהו שלא! עשרות מיליונים בעולם הכריעו בהתלבטות הזו דווקא לצד של הכסף. וגם אם לא באופן מודע, לפחות ככה הם מתנהגים בפועל. כמה אנשים חיים במרדף מטורף לצבור עוד ועוד כסף, 'קורעים' את עצמם בעבודה,

כשאינן להם זמן למשפחה, לילדים, ולכל הדברים שהם אוהבים ומאמינים בהם. תרבות הצריכה שאנחנו חיים בתוכה שוטפת לנו את המוח בקמפיינים אגרסיביים של פרסום במטרה לשכנע אותנו שאנחנו חייבים שיהיה לנו כל מיני דברים שאין לנו שום צורך בהם, שמעלה על נס דמויות ריקניות של עשירים ומפורסמים כמודל לחיקוי, ומכריחה אותנו להשתעבד לעבודה כדי לאפשר לנו רמת חיים מטורפת, שיש בה בעיקר רמה ופחות חיים.

בלי גרביים

איש עסקים מצליח שהיה ידוע בעושרו הרב, כמו גם בגמילות חסד ותרומות למוסדות תורה, נפטר מן העולם. עוד כששכב על ערש דווי הפקיד בידי ילדיו שתי מעטפות סגורות וציווה לפתוח אותן רק אחרי מותו. על הראשונה היה

כתוב 'לפתוח בעת ההלוויה', ועל השנייה 'לפתוח בתום השבעה'. לפני שהאיש נטמן בעפר נפתחה הראשונה,

והתברר לקהל הרב שבא לחלוק כבוד אחרון לנפטר אציל הנפש, שכתובות בה סך הכול שש מילים: "אני מבקש שתקברו אותי עם גרביים". כולם הוכו בהלם. מה?! זה מה שהיה לו להגיד לנו ברגע הזה? ובכל זאת, לבקשה אחרונה לא מסרבים והבנים פנו לאנשי החברא קדישא שייעו את לבקשתו האחרונה של האב. אלא שלבושי השחורים התעקשו שלפי ההלכה לא קוברים אדם עם גרביים. כל תחינותיהם, צעקותיהם ואיומיהם של הצאצאים לא הועילו והאב נקבר בלי גרביים. כולם ציפו בקוצר רוח לסוף השבעה כדי לגלות את סודה של המעטפה השנייה. כל בני המשפחה והחברים התכנסו בביתו של האב. הבן הבכור נטל לידי את המעטפה ובידים רועדות פתח אותה. על הדף שבפנים היו כתובות המילים הבאות: "בניי היקרים, אני יודע שקברתם אותי בלי גרביים. רק רציתי להראות לכם, שלא משנה כמה כסף ורכוש יש לך בעולם. כשאתה עוזב אותו, לא תוכל לקחת איתך אפילו זוג גרביים עלוב אחד...".

מי פנוי לחשבונות זוטרים כשהפנטזיה להיפטר מהאובדן-דראפט נראית מוחשית

לתגובות והארות: yony@makshivim.org.il

ר' ישראל סלנטר

האורתודוכסית, אבל הוא סירב, ובשל כך נאלץ לעזוב את וילנא ולעקור לקובנא. משם עבר לגרמניה בסוברו ששם הוא נדרש יותר כדי להשפיע על המוונים. מאותה סיבה עקר מאוחר יותר לפריז שבצרפת, לשם הגיע בהיותו בן 70. לאחר שנתיים עבר לקניגסברג, ושם בכ"ה בשבט תרמ"ג (1883) נפטר.

אחד הדברים שהכניסו אותו ביותר היה התעמרותם של העשירים בעניים. הממשלה הרוסית דרשה מכל קהילה לשלוח מספר מסוים מבניהם לצבא. ומעשה באלמנה שסבבה על הפתחים עם בנה היתום וקיבצה נדבות. עשירי הקהילה ראו בכך הזדמנות, חטפו ממנה את הילד, שינו את שמו כאילו הוא אחד מהקהילה, ורשמו אותו לצבא. ר' ישראל אסף את כל בני הקהילה לבית הכנסת כדי לדרוש בפניהם. הם לא ידעו מה מחכה להם, כי לפתע החל לנוזף בראשי הקהל זה אחר זה: אתה שכל כך מקפיד לקשור את ממחטתך סביב צווארך כדי לא לטלטל בשבת, והנה אתה עובר על "גונב איש ומכרו"! גם אם השפיע הדבר באותה קהילה, גישתו קנתה לו שונאים. פעם נשלח אחד העילויים לקעקע את שיעורו, ובכמה מהשיבות - כבר בימיו - עוררה שיטת המוסר התנגדות שהביאה לא פעם לסילוק מגידי שיעור ממישרתם, התפלגויות והתנצחויות.

"ואלה המשפטים אשר תשים בפניהם", ואחד מהם הוא הנאמר במשנה ב"מ ו,א: "השוכר את האומנין והטעו זה את זה אין להם זה על זה אלא תרעומת". דבר גדול לימדנו המשנה בזאת, שאפילו כדי שתהיה לך תרעומת על מאן דהו, צריך אתה לקבל לכך רשות. שאם לא כן, אין לך אפילו רשות להתרעם ולכעוס.

מיקבץ תגובות:

בגליון 1356 (פר' בא) טעיתי וכתבתי שהבבא סאלי הוא בנו של ה"אביר יעקב" (ר' יעקב אבוחצירא), ולא היא: הוא נכדו; אביו היה שמו ר' מסעוד. ותודה לכל אלה שהעמידוני על טעותי. לאלה שטענו ש"סאלי" פירושו 'מתפלל', ולא כפי שכתבתי שהוא שם חיבה ל'ישראל' (שמו האמיתי) - ראשית, אזי היו כותבים ואומרים 'צאלי' (מלשון צלותא); שנית, מה יענו לגבי אחיו הבבא חאקי (יצחק); ושלישית, זה בכלל לא בזיון אם קוראים לאדם בשם חיבה (השוו: ר' ג'ולן, כינוי של הרב מברסיק).

כשהתחיל ר' ישראל (ליפקין) סלנטר (אמנם נולד בעיר זגר שבליטא, אולם בילדותו נשלח ע"י אביו ללמוד בסלנט) את דרכו רצה להסתגר ולנהוג כצדיק נסתר, אולם לאחר שהגיע לוילנא בא לידי המסקנה שתפקידו הוא ללמד את העם דעת ומידות. אחד מהמאורעות שהביא אותו לכך היה סנדלר שהעז לחגוג את כלולות בנו בכיכר העיר, מקום שנועד רק לעשירי העיר. בחזרו מהחופה ניגש אליו אחד העשירים, ובכוונה לבזותו שלף את נעלו, הראה לו את סוליותו הקרועה וביקש ממנו מחיר לתיקון הנעל. שחיתות כזאת! ואז החליט שלא להסתגר עוד.

קודם שיסד את תנועת המוסר הבין שלצורך זה עליו להתבלט כגאון תורני, ורק אז יאותו הכול לקבל את שיטתו. משום מה לא רצה לשמש ברבנות עיר, אבל כן קיבל על עצמו לומר שיעורים בישיבת ר' מיילא בוילנא. כאן קנה שם בגאונותו, וכך נפתח הפתח להקמת "בית המוסר" בוילנא, מקום שבו אמר את דרשות המוסר שלו, שהלהיבו את שומעיו. אחד המקרים שבו ראה לנכון להפגין את גאונותו היה בעקבות המעשה של "שלושה שאכלו" ביים הכיפורים תר"ט (1848), כשהוא הכריז, ואף הפגין זאת בפומבי, שבגלל התפרצות מחלת החוליע חייב כל אחד לאכול ביוה"כ פ. רבני העיר יצאו כנגדו וטענו שניתן לעשות זאת רק לאחר הוראת רופא ספיציפית לכל חולה. כדי להוכיח שהוראתו היתה מוסמכת הכריז ר' ישראל סלנטר על שיעור שהוא עומד לתת בבית הכנסת בשבת שלאחר מכן. השיעור כלל לא היה על הנושא שעמד על הפרק, אלא פלפול עמוק שהפגין כלפי הכול את סמכותו ההלכתית.

לא היה זה הצעד היחיד שבו נקט כדי לפתוח לפניו את לבותיהם של ישראל. הוא דרש מתלמידיו שהופעתם החיצונית ונימוסיהם יהיו כשל המודרנים, ושיהיו גם בקיאים בהוויות העולם. לעיתים היה הדבר בעוכריו. אחד מתלמידיו שאותו שלח לשם אותה מטרה ללמוד רפואה, נהיה מומחה בתחומו, ראש וראשון לרופאים צבאיים, אבל בד בבד גם נטש את אמונתו והמיר את דתו. המשכילים בוילנא סברו בתחילה שהוא אחד משלהם, ואף הציעו לו, ומאוחר יותר אף ניסו לכפות אותו, לעמוד בראש בית המדרש לרבנים. היו שסברו שהדבר אפילו עשוי להועיל ליהדות המסורתית

הרב יוסף צבי רימון
רבה של אלון שבות דרום ור"מ ישיבת הר עציון

משעבוד גופני. אכן אין ספק שפן זה מהווה מרכיב חשוב ביציאה מעבדות. אך פן נוסף, אולי קשה וחשוב ממנו, הוא היציאה מעבדות רוחנית. הרב אשרי מתאר עבודת פיזית, שאין בה עבודת רוחנית; הרב קוק זצ"ל מתאר גם פן זה וגם את הפן ההפוך:

ההבדל בין העבד לבן החורין, איננו רק הבדל מעמדי - מה שבמקרה זה הוא משועבד לאחר, וזה הוא בלתי משועבד. אנו יכולים למצוא עבד משכיל שהוא מלא חירות, ולהיפך - בן חורין שרוחו הוא רוח של עבד... (עולת ראייה, עמ' רמ"ה).

מדוע נוסח שלי?

מדוע נוסח הברכות הוא שלא עשני גוי, עבד, ואשה, ולא בלשון חיובית - שעשני ישראל, בן חורין ואיש?

הב"ח (שם) מבאר, שדבר זה נועד כדי שנוכל לברך הרבה ברכות, ולשבח את הקב"ה באופן יותר פרטני. לו היינו מברכים "שעשני ישראל" היינו כוללים בברכה זו גם את ההודאה על היותנו בני חורין ואנשים. **הט"ז** (ס"ק ד) הקשה על שיטתו, שהרי אם אפשר לברך ברכה אחת, אסור להרבות בברכות ולברך ברכות נוספות (ברכה שאינה צריכה).

לכן ביאר הט"ז, שאילו היה נוסח חיובי היינו חושבים שאין מעלה כלל ב"גוי" או ב"עבד" או ב"אשה", והעולם נברא רק בשביל "ישראל". הנוסח השלילי מורה שלמרות שיש לכל אחד מהם מעלה בפני עצמו, אנו מודים על תוספת המצוות שמחויב בהן "ישראל" בלבד.

הלכה ממקורה

מן המקורות עד להלכה למעשה

שלא עשני...

"שלא עשני עבד"

ברכה זו מתייחסת לחיוב במצוות, ולצד הרוחני שבאדם. תשובה שנדפסה בשו"ת ממעמקים (ו), הרב אפרים אשרי, נדפס בזמן השואה) תסייע לנו בהבנת אופי העבודת ומכך נלמד על היציאה מעבודת:

משה גיא ההריגה ועמק הבכא, אסייר עוני וברזל בחושך וצלמוות, בגיטו קובנא שבליטא המעטירה... ובעת תפילת הבוקר, משהגיע הש"ץ לברכת 'שלא עשני עבד' קרא בקול מר לאדון האדונים: 'איך אוכל לומר ברכה זו בשעה שנמצאים אנחנו בעוצר ושבי, וחינם נמכרנו ולא בכסף. איך יוכל עבד לברך ברכת בן חורין בשעה שמוט עבודת נתון על צווארו ומוסרי שביה נתונים על גופו?!...!

וזו לשון תשובתו של הרב אשרי:

שאלה זו נפתחת בגדולים, הלא הוא אבודרהם, שכתב באות 'השבו', אם מברך שלא עשני עבד; וכתב דלא תקנו הברכה מפני העבודה עצמה, היינו שמברך מפני שאינו צריך לעבוד עבודת עבד כעבדים, אלא עיקר הברכה היא מפני שאין עבד כנעני ראוי לבוא בקהל ופטור ממצוות, ולכן שבוי יהודי שפיר חייב בברכה זו, עי"ש. ולפי זה יוצא, שעיקר הברכה הזאת נתקנה לא על עבודת הגוף, אלא על עבודת הנפש... ולכן שפיר מברך הוא את הברכה הזאת אפילו כשהוא נתון במצור ובשבי.

כלל גדול למדנו על העבד. שחרור עבד מתפרש בדרך כלל כהוצאה

הרב ישראל חזן
ראש מכון צומת

ירודה יותר). פשוט לא מסתדר לי ח"כית נשואת-תערובת. עדין סלידה זו קיימת בקונצנוס רחב (ואינני מדבר על 'זרע ישראל' בחברה דוברת השפה הרוסית).

ידעתי שבכנסת מכניהם גם ח"כים שאינם יהודים, מוסלמים ודרוזים למשל. לא אתפלא - ולא אוכל להתנגד - אם יקום מי מעולי חבר העמים ויצהיר שהוא אישית מייצג בכנסת את מיגזר העולים שטרם התגיירו או החפצים לשמור על קהילתם הנכרית, כאזרחים נאמנים. לפני 5 שנים פרסמתי מאמר תחת הכותרת "נלמד לחיות עם מיעוט נכרי גדול, צאצאי העם היהודי" (הודפס בספרי 'אוהב גר', ודעתי הוצאת מכון 'צומת' תשע"א), ודעתי לא השתנתה. אבל, ח"כ או ח"כית נשואת-תערובת, ככה סתם, זה כבר למעלה מכח סבלי. בפרט כשהם בעלי עזות וחוצפה להתהדר בנוצות 'עצמאות' ישראלית או י"רות החינוך, העלייה והקליטה.

דיראון ודיכאון

אך אל תהי ח"כית זו ובן-זוגה קלים בעיניכם, כנושאי מסרים חינוכיים. ריצ'ארד גוטיאר (הבעל ואבי הבן יונתן. אסתקן האם נימול?) זכה להיות חלוץ חינוכי! תינון לעד עובדת היותו הראשון שקיבל לידיו ממש-ממש את מכשיר ה'איפד' בישראל ("יה כבד ומבריק מדי") בזכות התמודדה עיקשת בת 10 שעות המתנה! שיאנות זו מגמדת את אי-שליטתו בעברית ואת הימצאותו החלקית כאן בהיותו מגיש תוכניות טלוויזיה באזורי!

שכנגדו, הגברת חיברה ספרים חינוכיים בעברית המותאמים לדורנו. חזונה לתחלואי החינוך: "הרחקת תלמידים מפריעים מהשיעור, הורדת ציון בגלל התנהגות מפריעה או אלימה בכיתה, הגבלת יכולתם של הורים להיות במגע ישיר ויומיומי עם המורים והענקת גיבוי למורים על ידי מנהלים" (מתוך האינטרנט). ושלא תטעו, היא איננה כל-כך שמרנית! חזונה החברתי מושתת על העולם הגלובלי (איך לא?) ואיפשרו סמים קלים בשל... העלות הגבוהה של הלוחמה בהם (בל נשחש: יש לה רקע כלכלי: מנהלת קרן הון-סיכון ועוד). אגב, את מסריה אלו כבר שיננה, או ספגה, כחוקרת ב... 'מכון לתכנון העם היהודי'!

לסיכום ולשם חובת המחאה: בוז!

לקראת סיומה של פרשת משפטים, שכולה קודש לחוקי ישראל, נותרה משימת ביעור אחת; הפרדת שבעת העממין מתוכנו "כפן יחטיאו אותך לי" (בגלג). על מלאכה זו הופקדה "הצרעה" (כגכח) ובהאזני עולה הד למכות מצרים. שלא נדע...

(נכתב במוצ"ש יתרו)

נקודת מבט

חוצפת גמדה על גבי נוס

מפלגות שבעת-הגמדים

מורגלים אנו כבר במפלגות פוליטיות הבנויות על 'כוכב עליון' וסביבו משייטים 'נבחרים' מליגות ב' או ג' (ודרומה); חלקם מזוהים משכבר הימים עם אידיאולוגיית ה'מנהיג', חלקם חייילים-אלמונים שנבחרו בשל צייתנותם המובטחת, וחלקם אולי מלחכי-פינכה המקשטים את ה'רוזמה' שלהם במוטג MK (=חבר כנסת) לשעבר.

בכנסת הנוכחית, וקודמותיה, בולטת מפלגת ישראל ביתנו' באיפיון 'המנהיג האידיאולוגי ושבעת גמדי' פלוס ספחי ציבור שהצטרפו על בסיס ימניות פוליטית או ידועני המיגזר ה'רוסי'. בעבר זכורה לרע, מנקודת מבט זו ובכלל, מפלגת 'שינוי' שכללה לפיד, 2 מצתים וכמה גפרורים. וההיסטוריה הפוליטית שלנו רצופה פירמידות כאלו.

גם תנועת ש"ס מתפקדת במתכונת כזו, אלא שמנהיגה העליון באמת נמצא מחוץ לזירת הכנסת, והמולתה משודרת אליו בסינון גבוה. ובמאמר מוסגר אפרופו פילטר הסינון הש"ס; האם שמתם לב שכל הרבנים וראשי הישיבות שניהנו כח"כ ש"ס נדחו ע"י הצנטרופוגה הש"סית? הרב יצחק פרץ, הרב יעקב יוסף, הרב יוסף עזרון ז"ל, הרב משה מאיה, הרב אריה גמליאל, ואחרון חביב שנקלע לצנטרופוגה הוא הרב חיים אמסלם. ללמדך שכנראה שיטת מנהיג-על אינה סובלת בעלי דעת-תורה החשודים בעצמאות.

זה עתה זכינו למפלגה מחפירה ודיראונית, 'עצמאות' שמה, לא פחות! בציפויסט המצוי בריק אידיאולגי (וזה זכות!) הפתיע את שוחרי הדמוקרטיה וההגינות הציבורית בגרירת שני ליינינים ושתי 'גמדות' פוליטיות, ו'סחט' משרות מראש הממשלה הצמא ל'ציבות'. עוצמת הדיראון נעוצה בהתפלגות באמצע הכוונה, תוך בעיטה בבחורים ובמוסדותיהם, בניגוד למפלגת ה'גמלאים', למשל, 'הגיי המוניות' או 'הדרך השלישית', אשר הבוחר ידע לפחות את מי ואת מה הוא משלטל לקלפי.

חוצפה גרמנית!

נניח להרהורים נוגים הצפים במסגרת 'מדעי המדינה'; נעזוב גם את רחשי הלב על ה'דמוקרטיה הישראלית', אשר בעצם לאחר יסוד מפלגת 'קדימה' להתנתקות לא יכולה להפתיע אותי יותר בתעותיה. אני מנפה כאן אצבע מרשיעה כלפי אחת הגמדות ה'עצמאות', עינת וילף שמה. כפי שנמסר היא מעותרדת להיות יו"רת 'ועדת החינוך' ו/או ועדת העלייה והקליטה של כנסת ישראל.

אני קורא בזאת 'להחרים' את כל פעולותיה הציבוריות בתחומים אלו כדמות שלילית מובהקת בהיותה נשואה לגרמני שאיננו יהודי (חושבני שגם לא התאזרח). קריאה זו אינה על בסיס דתי (יש בעלי עבירות גדולות מזו), ואפילו לא לאומי (יש 'בוגדים לאומיים' גדולים ממנה), ואפילו לא חברתי (יש ח"כים בעלי דוגמא אישית

טור-לי
מנורה לשבת
תורצו מאור - תורצו מוסתר
השימוש פשוט וקל
מדליקים לפני כניסת השבת ובמהלכה ניתן לסובב מכסה להחשיכה ברמות שונות, עד לחושך מוחלט.
כולל דמי משלוח 99 ש"ח
02-9932111

ואותב טר
אור על הגיור בישראל
מאת: הרב ישראל חזן
336 עמ'
• שיח צבורי • דיוני הלכה • פלמוס • נספחים
להזמנת: מכון צומת 02-9932111